

Bestuurlijke Netwerkkarten Crisisbeheersing

Netwerkaart 2

Geneeskundige hulpverlening algemeen

Nederlandse Academie voor Crisisbeheersing en Brandweezorg
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
Kemperbergerweg 783, Arnhem
www.nipv.nl
info@nipv.nl
026 355 24 00

Colofon

Ondanks de aan de samenstelling van de tekst bestede zorg kan de samensteller geen aansprakelijkheid aanvaarden voor schade ontstaan door eventuele fouten c.q. onvolkomenheden in deze publicatie.

Om deze publicatie te kunnen blijven ontwikkelen en verbeteren, ontvangen wij graag commentaar en suggesties ter verbetering. Vragen of opmerkingen kunt u sturen naar info@nipv.nl, onder vermelding van Bestuurlijke Netwerkkarten.

© Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) en provincie Noord-Holland, 2026

Auteur(s) Merijn ten Dam
Contactpersoon Merijn ten Dam

Datum 2026
Status handboek
Versie 202606

Wij hechten veel belang aan kennisdeling. Delen uit deze publicatie mogen dan ook worden overgenomen op voorwaarde van bronvermelding.

Het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid is bij wet vastgelegd onder de naam Instituut Fysieke Veiligheid.

2 Geneeskundige hulpverlening algemeen

Voor infectieziekten, zie **Bestuurlijke Netwerkaart infectieziekte**

Crisistypen	<ul style="list-style-type: none">> groot aantal slachtoffers> collectief psychotrauma> grote ongerustheid over fysieke gezondheid
Bevoegd gezag	<ul style="list-style-type: none">> burgemeester/ voorzitter veiligheidsregio> minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)> inspecteur Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ)
Soorten maatregelen	<ul style="list-style-type: none">> geneeskundige hulpverlening> coördinatie en zo nodig bevelen aan zorgaanbieders

Geneeskundige hulpverlening

- > Geneeskundige hulpverlening wordt uitgevoerd door zorgaanbieders, zoals ambulancediensten, huisartsen, ziekenhuizen, GGD (regionale gezondheidsdienst), GGZ (geestelijke gezondheidszorg) en omvat:
 - acute gezondheidszorg;
 - medische milieukunde;
 - psychosociale hulpverlening;
 - gezondheidsonderzoek;
 - infectieziektebestrijding (maatregelen in het kader van de infectieziektebestrijding vallen onder een apart regime. Zie *Bestuurlijke Netwerkaart infectieziekte*).
- > De GHOR (geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio) is belast met de coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening.

Bevoegd gezag

- > De geneeskundige hulpverlening tijdens rampen en openbare ordeverstoringen¹ vindt plaats onder het gezag van de burgemeester of de voorzitter veiligheidsregio.
- > De minister van VWS bewaakt, met gebruikmaking van de inspectie voor de Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ), de kwaliteit en doelmatigheid van de dienstverlening van de zorgaanbieders.

Directeur publieke gezondheid, operationele leiding

- > De directeur publieke gezondheid (DPG) geeft dagelijks leiding aan de GGD en de GHOR.
- > De DPG is tevens belast met de operationele leiding en geeft tijdens rampen of openbare ordeverstoringen sturing aan de geneeskundige hulpverlening ('de witte keten'). Hij kan

¹ In de Wet veiligheidsregio's is crisisbeheersing gedefinieerd als handhaving openbare orde. Zie art. 1 Wvr.

daartoe bevelen geven aan de zorgaanbieders, inclusief private zorgaanbieders.

- > In de praktijk neemt de DPG zitting in het gemeentelijk of regionaal beleidsteam en fungeert de algemeen commandant geneeskundige zorg namens de DPG als operationeel leider.
- > Hoewel formeel breder toepasbaar, beperkt de operationele leiding zich in de praktijk vaak tot de coördinatie van de acute gezondheidszorg (van eerste acute geneeskundige zorg op locatie tot en met het vervoer naar de zorginstellingen). Zorgaanbieders blijven zelf verantwoordelijk voor het kwalitatief uitvoeren van medische handelingen/ processen.
- > Operationele leiding wordt uitgeoefend onder verantwoordelijkheid van de burgemeester of voorzitter veiligheidsregio en binnen de door hem gestelde grenzen.
- > In geval van opschaling van de veiligheidsregio vindt de operationele leiding over de geneeskundige hulpverlening plaats onder de algehele operationele leiding in de veiligheidsregio (de regionaal operationeel leider).

Minister van VWS en Inspectie voor de gezondheidszorg en jeugd (IGJ)

- > In niet-acute situaties kan de minister van VWS – al dan niet op advies van de IGJ – een bevel geven aan een zorgaanbieder inzake de kwaliteit van de zorg.
- > In dringende gevallen (bij onmiddellijk gevaar voor de veiligheid of gezondheid) kan de IGJ-inspecteur een bevel geven aan een zorgaanbieder.

Opsporing en redding (*search and rescue*)

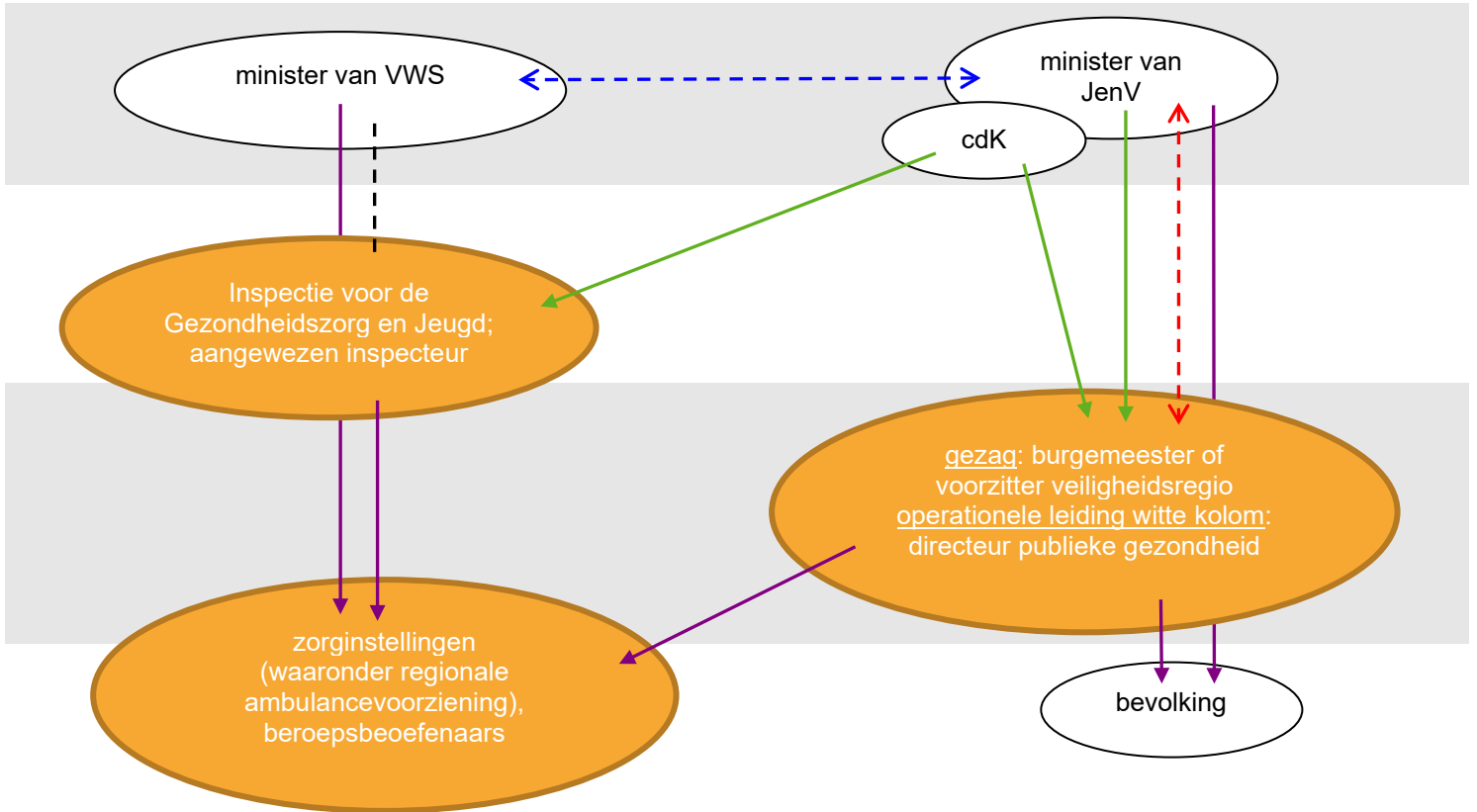
- > Zie de Bestuurlijke Netwerkkarten binnenvaart en Noordzee en zeescheepvaart.

Europese en internationale bijstand

- > Het algemene mechanisme voor bijstand bij rampen (via het Emergency Response Coordination Centre (ERCC)) kan ook hier worden benut, zie de Bestuurlijke Netwerkkartaat rampenbestrijding algemeen & handhaving openbare orde.

functionele keten geneeskundige hulpverlening

algemene keten

- - - -> Informatie en afstemming
- - - -> Bijstand
- - - - Internen lijnen
- > Maatregelen jegens bevolking/bedrijven
- > Bestuurlijk toezicht, tevens onderlinge informatie

NB

Hoewel de inspecteur van IGJ niet meer fungeert als rijskheer voor VWS kan de commissaris van de Koning in geval van een ramp, crisis of openbare ordeverstoring de inspecteur als rijksambtenaar aanwijzingen geven over diens samenwerking met andere rijksambtenaren werkzaam in de provincie en diens samenwerking met de besturen van de provincie, gemeenten, veiligheidsregio's en waterschappen.